

Súd: Krajský súd Prešov
Spisová značka: 3CoPr/4/2015
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8309209079
Dátum vydania rozhodnutia: 11. 11. 2015
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Eva Šofranková
ECLI: ECLI:SK:KSPO:2015:8309209079.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Prešove v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Evy Šofrankovej a z členov senátu JUDr. Anny Ilčinovej a JUDr. Gabriely Klenkovej, PhD., v právnej veci navrhovateľa: Plastics - Trade a. s., Budovateľská 5, Snina, právne zastúpeného JUDr. Františkom Svatuškom, advokátom so sídlom v Humennom, Námestie slobody 25 proti odporcovi: K. C., nar. XX. XX. XXXX, bytom R. XXXX/XX, C., o neplatnosť okamžitého skončenia pracovného pomeru, o odvolaní navrhovateľa a odporcu proti rozsudku Okresného súdu Humenné zo dňa 16. 06. 2015, č. k. 10C/124/2009-396 takto jednohlasne

rozhodol:

Potvrdzuje rozsudok v zamietavom výroku a vo výroku o povinnosti navrhovateľa nahradiť trovy štátu 508,30 Eur.

Zrušuje rozsudok vo výroku, ktorým súd nepriznal štátu náhradu súdneho poplatku.

Odmieťa odvolanie odporcu.

odôvodnenie:

Okresný súd Humenné (ďalej len „súd prvého stupňa“) napadnutým rozsudkom návrh navrhovateľa zamietol a vyslovil, že o trovách konania účastníkov bude rozhodnuté do 30 dní od právoplatnosti rozsudku. Zaviazal navrhovateľa uhradiť na účet Okresného súdu Humenné náklady za znalecké dokazovanie 508,30 Eur do 3 dní od právoplatnosti rozsudku. Náhradu súdneho poplatku Slovenskej republike nepriznal.

Rozhodnutie súd prvého stupňa právne odôvodnil ust. § 69 ods. 1 písm. c), ods. 3 Zákonníka práce účinného v čase okamžitého skončenia pracovného pomeru. Na základe vykonaného dokazovania mal súd za preukázané, cit.: „Medzi účastníkmi konania došlo k uzavretiu pracovného pomeru na základe pracovnej zmluvy zo dňa 07. 03. 2008, kde je ako deň nástupu do zamestnania uvedený 07. 03. 2008 na druh práce : obsluha strojného zariadenia - výroba fólie (extrúzia). Účastníci konania uzavreli dňa 30. 12. 2008 dohodu o zmene pracovnej zmluvy, ktorou sa mení rozsah pracovnej doby na 20 hodín týždenne z 38,75 hodín týždenne, ktoré boli pôvodne dohodnuté. Odporca dňa 07. 07. 2009 doručil navrhovateľovi okamžité skončenie pracovného pomeru, v ktorom uvádza, že pracovný pomer končí podľa § 69 ods. 1 písm. c) Zákonníka práce, pretože je bezprostredne ohrozený jeho život alebo zdravie. Okamžité skončenie pracovného pomeru odôvodnil tým, že na prevádzke, kde pracuje mu hrozí bezprostredné poškodenie zdravia, a to dlhá pracovná doba, vysoká teplota na pracovisku poškodzujúca zdravie a neposkytovanie ochranných nápojov. Navrhovateľ vyzval odporcu dňa 14. 07. 2009, aby naďalej vykonával prácu podľa pracovnej zmluvy a svoj jednostranný právny úkon, ktorým je okamžité skončenie pracovného pomeru odvolal.“

Odporca v konaní okamžité skončení pracovného pomeru odôvodnil tým, že v zamestnaní u navrhovateľa pracoval 12 hodín denne 5 - 6 dní v týždni, teda odpracoval mesačne 200 - 250 hodín. Ďalej to bola vysoká teplota na pracovisku, pričom odporca uviedol, že pri nástupe do pracovného pomeru bol poučený o tom, že ide o pracovisko s vyššou teplotou a ďalším dôvodom bola skutočnosť, že mu nebola poskytnutá pitná voda na pracovisku. Na vodovod s označením „pitná voda“ bola napojená úžitková voda, ktorá sa nedala používať. Odporca zároveň uviedol, že pracovné prostredie mu spôsobovalo zdravotné problémy, zhoršenie zdravotného stavu, o čom predložil aj lekárske potvrdenie týkajúce sa liečenia srdcovocievnych ochorení.

Navrhovateľ v konaní namietal, že ku dňu skončenia pracovného pomeru u odporcu existuje iba jeden zdravotný záznam z marca 2009, čím nie je splnená základná podmienka na dodržanie 1-mesačnej lehoty pre okamžité skončenie pracovného pomeru zo strany zamestnanca. Ďalšia lekárska správa je až z 13. 07. 2009, teda po termíne výpovede. Aj znalec v znaleckom posudku uviedol, že medzi marcom 2009 a 13. 07. 2009 lekársku správu nemá. Z obsahu znaleckého posudku vyplývajú aj podklady, podľa ktorých znalec vypracoval znalecký posudok, a to je okrem iných dokladov aj potvrdenie o dočasnej práceneschopnosti zo dňa 13. 07. 2009, výpis z prepúšťacej správy z hospitalizácie odporcu v období od 02. 03. 2010 do 09. 03. 2010, výpis z lekárskej správy, vyšetrenie na internej ambulancii zo dňa 23. 03. 2009, výpis z lekárskej správy, vyšetrenie na internej ambulancii 08. 04. 2010 a výpis z lekárskej správy, vyšetrenie na aritmologickej ambulancie 24. 06. 2010, výpis z lekárskej správy, vyšetrenie na internej ambulancii z 01. 07. 2010. Z uvedeného vyplýva, že lekárska správa predchádzajúca obdobiu, keď bola daná výpoveď je len zo dňa 23. 03. 2009 a potom nasleduje až doklad o práceneschopnosti zo dňa 13. 07. 2009.

Uznesením Krajského súdu v Prešove č. k. 3CoPr/1/2014 zo dňa 22. 01. 2014, ktorým bol zrušený rozsudok súdu prvého stupňa zo dňa 22. 01. 2014 odvolací súd uviedol, že odporca sa o dôvodoch okamžitého skončenia pracovného pomeru dozvedel v mesiaci jún 2009, kedy ho zamestnávateľ nútil pracovať v 2-zmennej prevádzke v 12-hodinovom pracovnom čase. Pokiaľ ukončil pracovný pomer zrušujúcim prejavom 06. 07. 2009, urobil tak včas v rámci jednomesačnej prekluzívnej lehoty, čím skončenie pracovného pomeru bolo podané včas. Odporca pri nástupe do zamestnania (07. 03. 2008) najprv pracoval na štyri pracovné zmeny v 12-hodinovom pracovnom čase, od marca 2009 došlo k zníženiu počtu zamestnancov tak, že pracoval na tri pracovné zmeny a od júna 2009 ho zamestnávateľ začal nútiť, aby pracoval na 2 pracovné zmeny v 12-hodinovom pracovnom čase, čo znamená, že v júni 2009 odporca odpracoval až 250 hodín mesačne. Skutočnosti uvádzané odporcom v konaní potvrdili svedkovia G. S., C. C. a ich výpovede vyplývajú aj z pripojeného vyšetrovacieho spisu Obvodného oddelenia Policajného zboru v Snine č. ČVS ORP-895/SV-HE-2009. Obidvaja svedkovia potvrdili, že oficiálne mali u zamestnávateľa pracovný čas 20 hodín týždenne, neoficiálne pracovali 250 hodín mesačne, pričom cez výplatnú pásku mali zaplatenú iba minimálnu mzdu, resp. polovicu minimálnej mzdy a podľa odpracovaných hodín im potom zamestnávateľ vyplácal mzdu na ruku. Zo znaleckého posudku znalca MUDr. I. Z., PhD. vyplýva, že pracovné podmienky: dlhá pracovná doba, vysoká teplota na pracovisku, nesprávne odmeňovanie, ohrozenie pracovným úrazom, konflikty s nariadeným mohli vážne ohroziť zdravie a život odporcu, pokiaľ by naďalej zotrval v tomto prostredí. Zo záverov znaleckého posudku tiež vyplýva, že pracovné zariadenie odporcu - obsluha strojového zariadenia na výrobu extrudovanej fólie nie je v priamej súvislosti so zhoršením zdravotného stavu odporcu, avšak zlé pracovné podmienky, medzi ktoré patrí dlhá pracovná doba sú typickými stresovými faktormi, ktoré v súvislosti s vážnou poruchou zdravia odporcu (závažná porucha srdcového rytmu s náchylnosťou k vzniku komorovej fibrilácie) mohli vážne ohroziť zdravie odporcu a život pokiaľ by v tomto pracovnom prostredí u navrhovateľa zotrval. Zo záverov znaleckého posudku znalca nepochybne vyplýva, že dlhý pracovný čas u navrhovateľa bol jedným z faktorov, ktoré by mohli ohroziť zdravie odporcu, a preto dlhá pracovná doba odporcu u navrhovateľa v júni 2009 v súvislosti s jeho existujúcou poruchou zdravia naplnila skutkovú podstatu okamžitého skončenia pracovného pomeru podľa § 69 ods. 1 písm. c) Zákonníka práce. Odporca mal preto dôvod na okamžité skončenie pracovného pomeru, a to z dôvodu bezprostredného ohrozenia jeho života a zdravia.

Uznesením súdu zo dňa 23. 10. 2013 bola znalcovi vyplatená zo štátnych prostriedkov odmena za vypracovanie znaleckého posudku 321,60 Eur. Uznesením zo dňa 19. 08. 2013 bola znalcovi za účasť na ohliadke vyplatená odmena 87,83 Eur a uznesením súdu zo dňa 11. 11. 2013 bola znalcovi priznaná odmena za účasť na pojednávaní 29. 10. 2013 vo výške 96,87 Eur.

V konaní bola priznaná znalcomi odmena celkom vo výške 508,30 Eur zo štátnych prostriedkov. Keďže navrhovateľ bol v konaní neúspešný, súd ho zaviazal na náhradu znaleckého dokazovania vo výške 508,30 Eur (§ 148 ods. 1 O. s. p.).

Navrhovateľ je od zaplatenia súdneho poplatku z návrhu oslobodený podľa § 4 ods. 2 písm. d) zákona č. 71/1992 Zb. a odporca bol v konaní úspešný, preto súd náhradu súdneho poplatku v zmysle § 2 ods. 1 zákona č. 71/1992 Zb. Slovenskej republiky nepriznal.

V zmysle ust. § 151 ods. 3 O. s. p. súd rozhodne o trovách konania do 30 dní od právoplatnosti rozhodnutia vo veci samej.“

Proti tomuto rozsudku podal v zákonom stanovenej lehote odvolanie navrhovateľ navrhujúc napadnutý rozsudok zmeniť, žalobe vyhovieť, alternatívne napadnutý rozsudok zrušiť a vec vrátiť súdu prvého stupňa na ďalšie konanie. Uviedol, že odporca nedodrжал prekluzívnu zákonom stanovenú lehotu upravenú v § 69 ods. 3 Zákonníka práce na postup podľa ust. § 69 ods. 1 písm. c) Zákonníka práce. Zo súdneho spisu, ako aj znaleckého posudku č. 7/2012 znalca MUDr. I. Z., PhD. jednoznačne vyplýva, že odporca prvýkrát bol na lekárskom vyšetrení u internistu a špecialistu, a to MUDr. X. dňa 23. 03. 2009. Od tohto dátumu sa v zdravotnej dokumentácii odporcu a ani v súdnom spise nenachádzajú iné lekárske správy, ktoré by popisovali, resp. ktoré by zdôvodňovali konanie odporcu v tom, že dňa 06. 07. 2009 podal okamžité skončenie pracovného pomeru s odôvodnením ohrozenia jeho života a zdravia. Tým, že odporca lehotu jedného mesiaca nevyužil, pričom ide o prekluzívnu lehotu stanovenú zákonom, zároveň nepreukázal v konaní (neuniesol dôkazné bremeno) iný čas ako aj skutočnosť (napr. relevantné lekárske vyšetrenie), ktoré by odôvodňovalo jeho postup podľa ust. § 69 ods. 1 písm. c) Zákonníka práce, úkon odporcu - okamžité skončenie pracovného pomeru zo dňa 06. 07. 2009 bol urobený po zákonom stanovenej jednomesačnej lehote. Ani v čase podania okamžitého skončenia pracovného pomeru odporca nebol práceneschopný a za práceneschopného bol uznaný až od 13. 07. 2009. Táto skutočnosť svedčí proti tvrdeniam odporcu, že jeho zdravotný stav bol taký závažný až bol bezprostredne ohrozený jeho život a zdravie. Všetky nasledujúce lekárske správy týkajúce sa zdravotného stavu odporcu preukazujúce jeho zlý zdravotný stav v súvislosti s kardiovaskulárnym ochorením (napr. kardiologické vyšetrenie z novembra 2009, hospitalizácia od 02. 03. 2010 do 09. 03. 2010, vyšetrenie u MUDr. X. zo dňa 08. 04. 2010, 24. 06. 2010 a 01. 07. 2010) sú okolnosti, ktoré nepredchádzali postupu odporcu podľa ust. § 69ods. 1 písm. c) Zákonníka práce. Skutočnosť, že odporca v čase skončenia pracovného pomeru nemal relevantné dôvody na okamžité skončenie pracovného pomeru, ale tieto dôvody vychádzali len z jeho subjektívnych pocitov, potvrdzuje, že odporca navrhovateľa ako zamestnávateľa ani o svojom prípadnom zhoršujúcom sa zdravotnom stave žiadnym spôsobom neinformoval a nepožiadaval napr. o preloženie na iný druh práce. Odporca neuniesol dôkazné bremeno v tom smere, že v čase okamžitého skončenia pracovného pomeru jeho život a zdravie boli skutočne bezprostredne ohrozené. Súd prvého stupňa pri rozhodovaní vôbec neprihliadal na výpovede svedkov R. C., bývalej manželky odporcu, G. X. a H. R., spolupracovníkov odporcu, ktorí potvrdili, že odporca sa nesťažoval na zdravotné problémy, ktoré by mali byť dôvodom na okamžité skončenie pracovného pomeru. Odporca prejavil vôľu odísť zo zamestnania nie zo zdravotných dôvodov, ale z dôvodu, že mal zabezpečenú prácu v školstve. Práve tieto dôkazy svedčia o tom, že odporca v skutočnosti nemal zákonné dôvody na okamžité skončenie pracovného pomeru, ale svoje tvrdenia, ktoré ani v priebehu konania nepreukázal, využil ako dôvod okamžitého skončenia pracovného pomeru. Tiež v konaní nebola preukázaná odporcom tvrdená dĺžka pracovnej doby, t. j. odpracovaných 250 hodín za mesiac jún 2009, nakoľko v konaní boli vykonané výsluchy aj iných svedkov (Ing. G.), ktorí potvrdili tvrdenie navrhovateľa, že od konca roka 2008 došlo k zmene pracovných zmlúv zamestnancov v dôsledku nepriaznivej ekonomickej situácie v krajine, čím došlo k zavedeniu tzn. flexi konta pracovného času, čo v praxi znamená, že zamestnanci prichádzali do práce podľa potreby (množstva objednávok) a pracovali v „pružných časových zmenách“, ale vždy v rámci dohodnutého mesačného časového fondu u každého zamestnanca, ktorý nebol prekročený. Táto zmena nenastala u navrhovateľa až v júni 2009, ale minimálne od začiatku roka 2009, pričom odporca s takouto zmenou nemal problém. Tiež z finančných výkazov vyplýva, že navrhovateľ dosiahol v roku 2009 o 50 % nižšie výkony, t. j. výrobu a tržby než v roku 2008, čo znamená, že tvrdenia odporcu o neúmerne dlhej pracovnej dobe bezprostredne ohrozujúcej jeho zdravotný stav je nedôvodné.

Odporca podal odvolanie proti výroku o trovách konania odôvodňujúc, že mal v konaní plný úspech, a preto mu súd mal priznať náhradu trov konania a zaviazať navrhovateľa, aby trovy konania, ktoré vznikli odporcovi znášal.

Krajský súd v Prešove (ďalej len „odvolací súd“) prejednal podané odvolanie bez nariadenia pojednávania (§ 214 ods. 2 O. s. p.), preskúmal napadnutý rozsudok i konanie, ktoré mu predchádzalo v zmysle zásad vyplývajúcich z ust. § 212 ods. 1, 3 O. s. p.. Bol teda viazaný rozsahom a dôvodmi podaného odvolania, nad rámec ktorých nebol oprávnený, ani povinný rozhodnutie súdu prvého stupňa preskúmať. Výnimkou sú len prípadné vady konania, ktoré majú za následok nesprávne rozhodnutie vo veci. Po takomto preskúmaní napadnutého rozsudku i konania, ktoré mu predchádzalo, odvolací súd dospel k záveru, že rozhodnutie súdu prvého stupňa je vecne správne.

Predmetom konania vedeného na súde prvého stupňa je určenie, že okamžité skončenie pracovného pomeru zo dňa 06. 07. 2009 doručené zo strany odporcu navrhovateľovi dňa 07. 07. 2009 je neplatné a pracovný pomer naďalej trvá.

Predmetom odvolacieho konania je preskúmanie správnosti postupu a rozsudku súdu prvého stupňa, ktorým bol návrh navrhovateľa zamietnutý, navrhovateľ bol zviazaný nahradiť trovy štátu, bolo vyslovené, že o trovách konania účastníkov bude rozhodnuté do 30 dní od právoplatnosti rozsudku.

Navrhovateľ odvolanie odôvodnil tým, že súd prvého stupňa na základe vykonaných dôkazov dospel k nesprávnym skutkovým zisteniam (§ 205 ods. 2 písm. d) O. s. p.) a napadnuté rozhodnutie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci (§ 205 ods. 2 písm. f) O. s. p.). Odvolací dôvod v zmysle ust. § 205 ods. 2 písm. d) O. s. p. je daný, ak výsledok hodnotenia dôkazov súdom prvého stupňa nezodpovedá postupu vyplývajúcejmu z ust. § 132 O. s. p., pretože súd zobral do úvahy skutočnosti, ktoré z vykonaných dôkazov alebo prednesov účastníkov nevyplynuli, ani inak nevyšli počas konania najavo, alebo súd nezohľadnil rozhodujúce skutočnosti, ktoré boli vykonanými dôkazmi preukázané a vyšli počas konania najavo, alebo v hodnotení dôkazov, prípadne poznatkov, ktoré vyplynuli z prednesov účastníkov alebo vyšli najavo inak, z hľadiska ich závažnosti (dôležitosti), zákonnosti, pravdivosti a vierohodnosti, je logický rozpor, alebo ktoré odporujú ust. § 122 - § 135 O. s. p.. Odvolací dôvod v zmysle ust. § 205 ods. 2 písm. f) O. s. p. je daný, ak súd prvého stupňa posúdil vec podľa právnej normy, ktorá na zistený skutkový stav nedopadá, alebo právnu normu síce správne určenú, nesprávne vyložil, prípadne ju na daný skutkový stav nesprávne aplikoval.

Odvolací súd po preskúmaní napadnutého rozsudku vo veci samej, ako aj celého obsahu spisového materiálu dospel k záveru, že súd prvého stupňa zistil skutkový stav v rozsahu potrebnom pre vyhlásenie rozsudku, na základe vykonaných dôkazov dospel k správnym skutkovým zisteniam a vec i správne právne posúdil.

Podľa ust. § 69 ods. 1 písm. c) Zákonníka práce (účinného ku dňu 06. 07. 2009), zamestnanec je oprávnený okamžite skončiť pracovný pomer, ak je bezprostredne ohrozený jeho život alebo zdravie.

Podľa ods. 3 citovaného ustanovenia, zamestnanec môže okamžite skončiť pracovný pomer iba v lehote jedného mesiaca odo dňa, keď sa o dôvode na okamžité skončenie pracovného pomeru dozvedel.

V konaní bolo nepochybné preukázané, že listom odporcu zo dňa 06. 07. 2009 bol s navrhovateľom okamžite zrušený pracovný pomer podľa § 69 ods. 1 písm. c) Zákonníka práce z dôvodu bezprostredného ohrozenia zdravia alebo života odporcu, ktorého sa navrhovateľ mal dopustiť tým, že na prevádzke, v ktorej bol odporca zamestnaný sú pracovné podmienky také, že odporcovi hrozí bezprostredné ohrozenie života a zdravia (dlhá pracovná doba, vysoká teplota na pracovisku poškodzujúca zdravie, neposkytovanie ochranných nápojov). Z obsahu okamžitého skončenia pracovného pomeru teda vyplýva (č. I. 5 spisu), že skutkové podstaty pre okamžité skončenie pracovného pomeru zo strany odporcu boli konkretizované tromi skutkami, pre ktoré odporcovi hrozí bezprostredné ohrozenie jeho života a zdravia:

1. dlhá pracovná doba,
2. vysoká teplota na pracovisku poškodzujúca jeho zdravie,
3. neposkytovanie ochranných nápojov.

Pre platnosť okamžitého skončenia pracovného pomeru stačí, aby bol preukázaný čo i len jeden dôvod okamžitého skončenia pracovného pomeru. Zákonník práce viaže možnosť okamžitého skončenia pracovného pomeru na určité v zákonom uvedené dôvody, ktoré možno použiť iba v lehote vymedzenej zákonom (§ 69 ods. 3 Zákonníka práce).

Zamestnanec môže okamžite skončiť pracovný pomer, ak je bezprostredne ohrozený jeho život alebo zdravie. Na naplnenie tejto skutkovej podstaty stačí bezprostredné ohrozenie života alebo zdravia zamestnanca, t.j. vyžaduje sa danosť bezprostredného ohrozenia života alebo zdravia zamestnanca, ktorý je oprávneným subjektom uplatnenia okamžitého skončenia pracovného pomeru.

Z výsledkov vykonaného dokazovania vyplynulo, že odporcom skutkovo vymedzený dôvod pre okamžité zrušenie pracovného pomeru, ktorý bol konkretizovaný skutkom, pre ktorý odporcovi hrozí bezprostredné ohrozenie jeho života a zdravia z dôvodu dlhej pracovnej doby u zamestnávateľa, bol v konaní preukázaný. V konaní odporca tvrdil, že po nástupe do zamestnania (07. 03. 2008) najprv pracoval na 4 pracovné zmeny v 12-hodinovom pracovnom čase, od marca 2009, keď došlo k zníženiu počtu zamestnancov, začal pracovať na 3 pracovné zmeny a počnúc mesiacom júnom 2009 zamestnávateľ ho začal nútiť, aby pracoval na 2 pracovné zmeny v 12-hodinovom pracovnom čase, čo znamenalo, že v mesiaci jún 2009 odpracoval až 250 hodín mesačne. Uvedenému tvrdeniu odporcu korešpondujú výpovede svedkov, ktorí boli vypočutí v trestnom konaní a sú zaznamenané vo vyšetrovacom spise Obvodného oddelenia Policajného zboru v Snine č. ČVS ORP-895/SV-HE-2009. V trestnom konaní vypočutí svedkovia (G. S., G. S., C. C.), ktorí boli zamestnancami u navrhovateľa, potvrdili, že zamestnávateľ cez „výplatnú pásku“ vyplácal minimálnu mzdu a za skutočne odpracovaný pracovný čas (podľa evidencie dochádzky zaznamenatej na tzv. „pichačkách“) zamestnancom zamestnávateľ vyplácal mzdu „na ruku“. Svedok C. C., ktorý bol vypočutý aj pred súdom potvrdil (č. l. 87 spisu), že u navrhovateľa bol v pracovnom pomere v rokoch 2008 - 2009 a podobne ako odporca pracoval u navrhovateľa v 2-zmennej prevádzke v trvaní 12 - 15 hodín, pričom zamestnávateľ mu cez výplatnú pásku vyplatil mzdu za odpracované 4 hodiny denne, zvyšnú časť mzdy za skutočne odpracované hodiny, mu zamestnávateľ vyplatil na ruku“. Uvedený svedok v trestnom konaní potvrdil, že u zamestnávateľa pracoval až 250 hodín mesačne, pričom za odpracovaný pracovný čas na účet mu bola vyplatená suma 168 Eur, na ruku dostal cca 300 Eur (č. l. 19 vyšetrovacieho spisu ČVS ORP-895/SV-HE-2009).

Vychádzajúc z vyššie preukázaných dôkazov preto nie je možné súhlasiť s názorom odvolateľa, že odporca v konaní nepreukázal skutočnú dĺžku pracovnej doby, tzn., odpracovaných až 250 hodín za mesiac jún 2009. K odpracovanému pracovnému času v mesiaci jún 2009 odporcom, navrhnutí svedkovia R. C., G. X. a H. R. sa nevyjadrovali, títo len potvrdili, že odporca sa na zdravotné problémy pred skončením pracovného pomeru nestožoval. Tvrdenia odporcu nepriamo potvrdil aj svedok Ing. N. G., ktorý u navrhovateľa pracuje ako výrobnotechnický námesník od roku 2008 až doposiaľ, a ktorý, cit.: „spočiatku zamestnanci pracovali v riadnom pracovnom pomere, neskôr z dôvodu poklesu objednávok prešli na polovičný pracovný úväzok. Podľa toho, aký bol rozsah zákaziek, deň predtým vedúci výroby zavolať zamestnancov do práce, ktorí pracovali buď 4 hodiny, 2 hodiny, alebo aj dlhšie.“ (č. l. 104 spisu). V tejto súvislosti je potrebné zdôrazniť, že pracovným časom v zmysle Zákonníka práce je aj čas, keď zamestnanec vykonáva prácu na pokyn zamestnávateľa v rozpore s uzatvorenou pracovnou zmluvou, alebo aj z iných príčin.

Zákonník práce v ust. § 85 ods. 5 ustanovuje, že pracovný čas zamestnanca je najviac 40 hodín týždenne; s účinnosťou od 01. 09. 2009 sa zmenilo ust. § 85 ods. 9 Zákonníka práce, podľa ktorého priemerný týždenný pracovný čas zamestnanca vrátane práce nadčas nesmie prekročiť 48 hodín. Zavedenie pojmu „priemerný týždenný pracovný čas“ súvisí so zosúladením slovenskej právnej úpravy s čl. 6 písm. b) Smernice č. 2003/88/ES o niektorých aspektoch organizácie pracovného času. V zmysle ust. § 85 ods. 9 Zákonníka práce (účinného ku dňu skončenia pracovného pomeru odporcom), teda zamestnanec mohol odpracovať v jednom týždni aj viac ako 48 hodín pri dodržaní ostatných zákonných podmienok, v priemere však týždenný pracovný čas zamestnanca, vrátane práce nadčas nemohol prekročiť 48 hodín. Preto, ak navrhovateľ ako zamestnávateľ nútil odporcu ako zamestnanca v mesiaci jún 2009 pracovať v 2-zmennej prevádzke v 12-hodinovom pracovnom čase, porušil tým univerzálnu právnu povinnosť zamestnávateľa vyplývajúcu nielen z našich právnych predpisov (§ 85 - § 87 Zákonníka práce), ale aj čl. 6 Smernice č. 2003/88/ES o niektorých aspektoch organizácie pracovného času. Citovaná smernica je jedným z dôležitých prejavov sociálnej dimenzie spoločného

európskeho trhu. Vychádza nielen z rámcovej smernice o bezpečnosti a ochrane zdravia pri práci č. 89/391/EHS, ale aj z dohôdov MOP. Smernica stanovuje minimálne požiadavky bezpečnosti práce a ochrany zdravia pri stanovení pracovného času. Ide o stanovenie minimálnej dĺžky týždenného a denného odpočinku po práci, dĺžku dovolenky a maximálnu dĺžku týždenného pracovného času.

Skutočnosť, že odporca v čase skončenia pracovného pomeru mal relevantné dôvody na okamžité skončenie pracovného pomeru (danosť bezprostredného ohrozenia jeho zdravia v súvislosti s dĺžkou pracovného času na pracovisku), je preukázaná znaleckým posudkom vypracovaným v konaní znalcom MUDr. I. Z., PhD. (č. I. 227 - 234 spisu).

Zo záveru znaleckého posudku jednoznačne vyplýva, že pracovné podmienky u navrhovateľa (dlhá pracovná doba, vysoká teplota prostredia, nesprávne odmeňovanie, konflikty s nadriadenými, ohrozenie pracovným úrazom) sú typické stresové faktory, ktoré v súvislosti s existujúcou poruchou zdravotného stavu u odporcu mohli ohroziť jeho zdravie, ale i život, pokiaľ by ďalej zotrval v tomto pracovnom prostredí. Z uvedeného teda nepochybne vyplýva, že dĺžka pracovnej doby v júni 2009 odporcu u navrhovateľa a vysoká teplota na pracovisku súvisela s existujúcim ohrozením zdravia, ale i života odporcu (závažná porucha srdcového rytmu s náchylnosťou k vzniku komorovej fibrilácie), čím bola naplnená skutková podstata okamžitého skončenia pracovného pomeru odporcu z dôvodu stavu bezprostredného ohrozenia jeho života a zdravia.

Podľa názoru odvolacieho súdu súd prvého stupňa správne vyhodnotil aj plynutie 1-mesačnej subjektívnej prekluzívnej doby v zmysle ust. § 69 ods. 3 Zákonníka práce účinného v čase okamžitého skončenia pracovného pomeru. Je nepochybné, že odporca sa o dôvode okamžitého skončenia pracovného pomeru (bezprostredné ohrozenie života a zdravia odporcu v súvislosti s dĺžkou pracovnej doby) dozvedel v júni 2009, keď navrhovateľ začal nútiť odporcu pracovať v 2-zmennej prevádzke v 12-hodinovom pracovnom čase. Preto ak odporca svoje právo - okamžité skončenie pracovného pomeru uplatnil zrušujúcim prejavom zo dňa 06. 07. 2009 doručeným navrhovateľovi 07. 07. 2009 (viď č. I. 5 spisu), stalo sa tak nepochybne v rámci 1-mesačnej subjektívnej prekluzívnej lehoty.

S prihladnutím na vyššie uvedené považoval odvolací súd právne závery súdu prvého stupňa o platnosti okamžitého skončenia pracovného pomeru zo strany odporcu za správne, pričom v podrobnostiach poukazuje na odôvodnenie napadnutého rozsudku.

V konaní bola priznaná znalcomi odmena zo štátnych prostriedkov celkom 508,30 Eur. Navrhovateľ bol v konaní neúspešný, a preto správne postupoval súd prvého stupňa, ak ho zaviazal nahradiť trovy štátu postupom podľa § 148 ods. 1 O. s. p..

Z vyššie uvedených dôvodov odvolací súd v zamietavom výroku a vo výroku o trovách štátu rozsudok súdu prvého stupňa podľa ust. § 219 ods. 1, 2 O. s. p. z dôvodu vecnej správnej potvrdil.

Súd prvého stupňa zároveň napadnutým rozsudkom rozhodol, že „náhradu súdneho poplatku štátu nepriznáva“. Za stavu, ak je navrhovateľ, ktorý je neúspešným účastníkom konania, zo zákona oslobodený od platenia súdneho poplatku z návrhu (§ 4 ods. 2 písm. d) zákona č. 71/1992 Zb.) nemôžu štátu vzniknúť trovy konania.

Vzhľadom na to, že predmetná vec je od súdnych poplatkov oslobodená, nesprávne postupoval súd, ak vyslovil, že „náhradu súdneho poplatku štátu nepriznáva“. Za tohto stavu odvolací súd zrušil rozsudok v tomto výroku a keďže súd rozhodol bez návrhu, nejde o rozhodnutie vo veci samej, pričom dôvody pre rozhodnutie v tejto časti neexistovali (§ 221 ods. 1 písm. i) O. s. p.).

Zároveň odvolací súd odmietol odvolanie odporcu proti výroku, že o trovách konania súd rozhodne do 30 dní do právoplatnosti rozsudku s poukazom na ust. § 202 ods. 3 písm. a) O. s. p.. Uvedeným výrokom rozhodnutia súd upravil, že o trovách konania sa rozhodne až po právoplatnosti vo veci samej, ktorým rozhodnutím upravil vedenie konania. Občiansky súdny poriadok prípustnosť odvolania vylučuje pokiaľ odvolanie smeruje proti rozhodnutiu, ktorým sa upravuje vedenie konania (§ 202 ods. 3 písm. a) O. s. p.). V zmysle ust. § 218 ods. 1 písm. c) O. s. p., preto odvolací súd odmietol odvolanie odporcu proti výroku, ktorým súd vyslovil, že o trovách konania bude rozhodnuté do 30 dní od právoplatnosti rozsudku.

Odvolací súd mal na zreteli, že súd prvého stupňa vo svojom rozhodnutí využil možnosť, že o trovách konania bude rozhodnuté samostatným uznesením. Za takéhoto stavu nebolo potrebné, aby odvolací súd rozhodoval o trovách odvolacieho konania. Súd prvého stupňa, ktorý bude rozhodovať o trovách konania samostatným rozhodnutím, rozhodne aj o trovách odvolacieho konania (§ 224 ods. 4, § 151 ods. 3 O. s. p.).

Rozhodnutie bolo prijaté senátom Krajského súdu v Prešove v pomere hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku odvolanie nie je prípustné.